

فرمت ارسال خلاصه فرآیندها جهت چهارمین جشنواره آموزشی شهید مطهری

۱- عنوان فرآیند:

روش نوین آموزش تغذیه به دانشجویان بهداشت عمومی با رویکرد کاربرد تغذیه در جامعه برای گروههای آسیب پذیر

۲- صاحبان فرآیند و همکاران:

دکتر اکرم کوشکی - محمود ریوندی

۳- محل اجرای فرآیند: دانشگاه علوم پزشکی سبزوار

۴- نام دانشگاه: دانشگاه علوم پزشکی سبزوار

۵- گروه هدف فرآیند: دانشجویان رشته بهداشت عمومی

۶- حیطة فرایند: روشهای نوین آموزش

۷- محور یا محورهای همسو با فرایند:

مرجعیت علمی

نظریه پردازی در علوم پزشکی

معرفت دینی (الزامات اسلامی فرهنگی در فرایندهای آموزشی)

اخلاق حرفه ای

پیشرفت و عدالت

بومی سازی فرایندهای آموزشی

اصلاحات و استانداردسازی در آموزش علوم پزشکی

رویکردهای نوین در فرایندهای آموزشی

آموزش علوم پزشکی پاسخگو

۸- تاریخ اجراء (مدت اجرای فرآیند به همراه جدول زمانبندی اجراء):

نیمسال اول ۹۰-۱۳۸۹

۹- سطح اثر گذاری: کشوری

۱۰- مقدمه:

علم تغذیه نقش غذا را در ارتقای تندرستی و پیشگیری و درمان بیماریها روشن ساخته است . نگاهی به تحولات مصرف مواد غذایی در دهه های مختلف و مقایسه آن با تغییرات الگوی بیماریها ، رابطه و همبستگی بین مصرف نامتعادل برخی مواد مغذی

فرمت ارسال خلاصه فرآیندها جهت چهارمین جشنواره آموزشی شهید مطهری

و گسترش بعضی از بیماریها را روشن می کند. زمانی می توان از علم تغذیه بهترین استفاده را در خدمت به سلامت جامعه کرد که این دانش به صورت اصولی و کاربردی در بالا بردن سطح جامعه مورد استفاده قرار گیرد. متأسفانه هنوز کم آگاهی تغذیه ای نه تنها در سطح جامعه بطور گسترده وجود دارد بلکه این مشکل در گروههای علوم پزشکی نیز مطرح است. برای آموزش تغذیه کاربردی روش متداول سخنرانی و تنظیم برنامه غذایی بصورت تئوری وار برای گروههای آسیب پذیر می باشد. در این روش نوین تدریس که در این نیمسال برای دانشجویان رشته بهداشت عمومی اجرا می شود، سعی شده است که دانشجویان را با محیط کاری خود و افراد گروههای آسیب پذیر و گیرنده خدمات بیشتر آشنا نموده و ضمن مداخله دانشجو در امر یادگیری، از تعامل بیشتری با گروههای آسیب پذیر برخوردار شده و آموزش کاربردی را با انگیزه بیشتری دنبال کنند.

۱۱ هدف کلی و اهداف اختصاصی:

هدف کلی: تدوین روش نوین آموزش تغذیه به دانشجویان بهداشت عمومی با رویکرد کاربرد تغذیه در جامعه برای گروههای آسیب پذیر

اهداف اختصاصی:

- ۱ - آشنایی دانشجویان با محیط کاری خود در آینده
- ۲ - آشنایی دانشجویان با معضلات تغذیه ای گروههای آسیب پذیر
- ۳ - آشناسازی دانشجویان با تکنیک مصاحبه و مشاوره صحیح و کسب اطلاعات لازم از گروههای آسیب پذیر
- ۴ - ایجاد انگیزه در دانشجویان
- ۵ - ایجاد تعامل بیشتر بین دانشجویان، مدرس و گروههای آسیب پذیر
- ۶ - مداخله دانشجو در امر یادگیری
- ۷ - آموزش با هدف کاربرد بالینی
- ۸ - آشنایی فراگیر در استفاده از رایانه، اینترنت و فیلم در یادگیری

۱۲ - روش اجراء (حداکثر در ۳ صفحه A4):

ابتدا بر اساس طرح درس، مباحث تغذیه در بارداری، شیر دهی، کودکی و رژیم درمانی در دیابت و بیماریهای قلبی - عروقی تدریس شد. سپس دانشجویان ترم سوم بهداشت عمومی به ۴ گروه ۵ نفری تقسیم شدند. بر اساس اعداد تصادفی، به هر گروه یک مبحث (بارداری - شیر دهی - کودکی - دیابت - عوارض بارداری) را برای جمع آوری اطلاعات و آموزش واگذار شد. از دانشجویان خواسته شد با مطالعه کتب مربوطه و سرچ در اینترنت بر مبحث خود تسلط کافی پیدا کنند. سپس برای مبحث واگذار شده به آنها، پرسشنامه ای طراحی کنند تا از طریق آن بتوانند اطلاعات مورد نیاز خود را کسب کنند. هر گروه به مدیر آموزش معرفی شده و از این طریق مجوز لازم برای انجام فعالیت آموزشی مربوطه را در درمانگاهها و مراکز بهداشتی و

فرمت ارسال خلاصه فرآیندها جهت چهارمین جشنواره آموزشی شهید مطهری

کلینیک دیابت اخذ کردند. بعد از مراجعه به مراکز بهداشتی یا درمانی، با گروه‌های آسیب پذیر از جمله زنان باردار و شیرده و بیماران دیابتی پس از اخذ موافقت، به روش چهره به چهره مصاحبه کردند و رژیم غذایی آنان، مشکلات تغذیه ای و باورهای درست یا نادرست غذایی آنان آشنا شده و به آنان آموزش تغذیه دارند و تمام مراحل فوق را فیلمبرداری نموده و در پایان فیلم نیز مسائل تغذیه ای case های بررسی شده را مورد تجزیه و تحلیل و بررسی گروهی قرار داده و راهکارهای کاربردی ارائه نمودند. سپس این فیلم را در کلاس نمایش دادند و سایر دانشجویان نیز نظرات و انتقادات و پیشنهادات خود را ارائه دادند و در یادگیری حضور فعال و موثر داشتند. در پایان ترم که ۴ گروه مباحث خود را ارائه دادند، پرسشنامه نظرسنجی از دانشجویان توسط آنان تکمیل گردید. سپس اطلاعات جمع آوری شده و بررسی آماری انجام شد.

۱۳ - نتایج و پیامدهای اجرای فرآیند:

نتایج نظر سنجی از فراگیران: از تعداد ۲۰ دانشجو رشته بهداشت عمومی (ترم سوم) شرکت کننده در این مطالعه، ۱۸ نفر نسبت به این روش ابراز رضایت داشتند و سایر فراگیران به دلیل اینکه نمونه های گروههای آسیب پذیر همکاری لازم را با آنها نداشتند، ناراضی بودند. اکثر دانشجویان (۸۰٪) از این روش آموزشی به دلیل برقراری ارتباط مستقیم با گروههای آسیب پذیر دریافت کننده دانش، یادگیری بهتر مطالب و آموزش موثر، احساس رضایت نموده و اظهار نمودند که این شیوه آموزش با توجه به کاربردی کردن دانسته ها باعث افزایش انگیزه آنها در فرا گرفتن این درس شده است.

۱۴ - چگونگی معرفی نتایج فرایند:

تهیه گزارش کتبی و ارسال آن به EDC و ریاست دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار

۱۵ - نتیجه گیری شامل چالش ها و مشکلات اجرائی فرآیند:

مشکلات اجرایی فرآیند:

وقت گیر بودن پروسه های اداری اخذ مجوز از مسئولین واحدهای بهداشتی و درمانی - عدم همکاری برخی از افراد موجود در گروههای آسیب پذیر بدلیل موانع فرهنگی و موانع ارتباطی - عدم دسترسی آسان به دوربین فیلمبرداری.

نقاط قوت فرایند:

این شیوه نوین آموزشی را بدلیل افزایش انگیزه و افزایش شاخصه های آموزشی و تفهیم بهتر مطالب و آموزش کاربردی، می توان برای دروس مختلف و در سطح کشوری اجرا نمود.

فرمت ارسال خلاصه فرآیندها جهت چهارمین جشنواره آموزشی شهید مطهری

نقاط ضعف فرآیند:

وقت گیر بودن

۱۶ - فهرست تأییدیه های مربوطه به فرایند (پیوست):

تاییدیه شورای آموزشی پژوهشی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار

برای قرار گرفتن فرآیندهای ارسالی در سایت جشنواره ارسال موافقت صاحبان آنها به دبیرخانه جشنواره لازم است.